

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
4.Bf.41/2019/5.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság, Budapesten a 2019. év április hó 9. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A testi sértés büntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2019. január 10. napján kihirdetett 28.B.590/2018/8. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott személyi adatai közül az ... alatti címnek értesítési címként, tényleges tartózkodási helyként, kézbesítési címként történő feltüntetését, valamint telefonos elérhetőségének és e-mail címének megjelöléseit az ítélet rendelkező részéből kirekeszti.

A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés közül a „legkevesebb 3 hónapnak” kitételt mellőzi.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.] 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntettének kísérletében, ezért őt 2 év szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját - a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére - a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg.

A bűnjelek lefoglalását megszüntette és azok megsemmisítését rendelte el, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bünyügyi költségből 112 352 forint megfizetésére, míg a fennmaradó 11 287 forintot az államra terhelte.

Az ítélet ellen a védő a jogos védelmi helyzet fennállása miatt felmentés érdekében jelentett be fellebbezést. Annak részletes indokolásában arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet részben megalapozatlan, mert a tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával.

Indítványozta, hogy N.M., T.A. és B.P. tanúk vallomásai alapján az ítéltábla egészítse ki a tényállást azzal, hogy a sértett - látva a sörözőből való távozását - azonnal nekitámadt a vádlottnak. Külön kiemelte a tanúk vallomásából az alábbi részleteket: „a sértett rárontott a vádlottra” (N.M. tanú), „a sértett ököllel nekiesett a vádlottnak” (T.A. tanú), valamint „a sértett támadólag megindult a két férfi felé, kezét ütésre emelte és nekiment annak a férfinak, akinek a kezében a sörösüveg volt” (B.P. tanú).

A védő utalva arra, hogy a sértett és a vádlott kocsmából való távozásának időpontja között legalább 10 perc telt el, tévesnek értékelte azt a ténymegállapítást is, miszerint az utcán történt dulakodás a

kocsmai események folytatása volt. Álláspontja szerint a sörözőben történtek nem alapozzák meg a sértetti támadás jogosságát, azt tehát jogtalannak kell tekinteni; ekként az állapítható meg, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett. Figyelemmel arra, hogy a jogtalan támadásra éjjel került sor, úgy kell tekinteni, mintha az a megtámadott életének kioltására is irányult volna, így nem vizsgálható az elhárításhoz szükséges mérték túllépése sem.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.76/2019/1. számú átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott javára bejelentett fellebbezés nem alapos.

Az ítéletábra a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény [a továbbiakban: Be.] 590. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel sérelmezett elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Megállapította, hogy a fellebbezés a bűnösség megállapítását támadta, ezért az ítélet korlátozott felülbírálatának nem volt helye [Be. 583. § (3) bekezdés, 590. § (3) bekezdés]. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságának, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseinek, valamint az indokolás helyességének és az eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára is [Be. 590. § (2) bekezdés].

Az ügyiratok tartalmából megállapíthatóan az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására.

A tényállás megalapozott, mert felderített, hiánytalan, irathű és helytelen ténybeli következtetésektől mentes, így az a Be. 591. § (1) bekezdése alapján irányadó volt az ítélet felülbírálata során.

Az elsőfokú bíróság a törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárás során az ügy eldöntéséhez szükséges bizonyítási eszközöket beszerezte, azokat egyenként és összességükben értékelte, majd kellő részletességgel és logikai hibáktól mentesen indokolta, hogy az egyes bizonyítékokat mennyiben és miért fogadta el.

A bizonyítékok értékelése során okszerűen mutatott rá arra, hogy a vádlott az utcán történetekkel kapcsolatban mindvégig a sértett támadó fellépésére hivatkozott, de abban már nem volt következetes, hogy a sértett őt megütötte-e. Kizárólag N.M. tanú számolt be arról, hogy először a sértett ütött, ezt azonban nem csak a sértett, hanem éppen a védő által, ellentétes körülmény bizonyítására megjelölt, az ügyben érdektelen T.A. és B.P. tanúk is cáfolták.

E körben az elsőfokú ítélet indokolásának a bizonyítékok számbavételére vonatkozó része kisebb kiegészítésre szorul, ugyanis T.A. azt is előadta, hogy a sértett megpróbálta a vádlottat megütni, de ittasságából kifolyólag ez nem sikerült neki (tanúvallomás, nyomozati iratok 80. oldal első bekezdés). Ez egyébként összhangban van a tanú azon megjegyzésével, hogy a vádlott ezt követően „arrébb rakta” és kinevette a sértettet, másrészt B.P. tanú állításával is, miszerint a sértett indult támadóan, kezét ütésre emelve a vádlott felé. Ezen túlmenően az elsőfokú ítélet az ügyiratok tartalmával egyezően rögzíti a bizonyítékok releváns részleteit.

Az elsőfokú bíróság az egyes vallomások körültekintő elemzését követően - a Be. 167. § (4) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében - alappal vetette el a vádlottnak a sértett jogtalan támadására, illetve a jogos védelmi helyzetére alapított védekezését. Azt is helyesen állapította meg,

hogy az utcán a vádlott és a sértett között kölcsönös dulakodásra került sor, amely a kocsmában történt összeszólalkozás, lökdösődés folytatása volt. Ennek egyébként nem mond ellent az a tény, hogy az érintettek kocsmából való távozása között kb. 10 perc telt el, és az utcán bizonyíthatóan a sértett volt a kezdeményező fél.

Az ítélkezési gyakorlat következetes abban, hogy kölcsönös dulakodás (a kölcsönös kihívás elfogadása) esetén jogos védelmi helyzetre nem lehet hivatkozni.

Mindezekre tekintettel a védelem kizárólag az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét támadja, amely megalapozott tényállás esetén - a Be. 591. § (1) bekezdésében írt felülmérlegelési tilalomra tekintettel - eredményre nem vezethetett. Jogtalan támadás hiányában a Btk. 22. § (2) bekezdésében szabályozott ún. szituációs jogos védelmi helyzetre történt védelmi hivatkozás sem tekinthető alaposnak, de az elhárításhoz szükséges mérték kérdése sem volt vizsgálendő.

Az elsőfokú bíróság a cselekmény elkövetéséhez használt eszköz (sörösüveg), az erő kifejtés mértéke (közepes) és a sérülés helye (fej) alapján helyesen következtetett arra, hogy a vádlott nyolc napon túl gyógyuló sérülés okozására irányuló szándékkal cselekedett, de a tudatának át kellett fognia az életveszély kialakulásának a lehetőségét is. A nyolc napon túl gyógyuló sérülés okozása - a súlyos testi sértés - tekintetében az egyenes szándék kétséget kizáróan megállapítható, azonban az már nem, hogy kifejezetten kívánta volna az életveszélyes sérülés előidézését a vádlott. E tekintetben a jogi indokolás (ítélet 14. oldal 8. bekezdés 3. mondat) helyesbítésre szorul.

Az életveszély mint eredmény tekintetében az egyenes szándék elméletileg nem zárható ki, de ez a gyakorlatban eventuais formában jelentkezik [3/2013. számú BJE határozat I/4. pontja]. Csak alapos orvosi szaktudással rendelkező elkövető esetében feltételezhető, hogy a fejre mért ütéssel úgy akarjon életveszélyes sérülést okozni, hogy az ne járjon a súlyosabb eredmény, a halál bekövetkezésének a lehetőségébe való belenyugvással (amely értelemszerűen az emberölés, illetőleg ennek kísérlete megállapítását alapozhatná meg).

Jelen ügyben is legfeljebb az rögzíthető, hogy a vádlott nem kívánta az életveszélyes állapot előidézését, de annak lehetőségébe belenyugodva (eshetőleges szándékkal) cselekedett. Mivel az eredmény elmaradt, a bűncselekmény valóban életveszélyt okozó testi sértés kísérletének minősül.

Az ítélőtábla - a fenti pontosításokkal - egyetértett a vádlott bűnösségére levont következtetéssel és a bűncselekmény jogi minősítésével.

Az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel a büntetés kiszabása során releváns enyhítő és súlyosító körülményeket, azok csak kisebb helyesbítésre szorultak.

A bűncselekmény elkövetése időpontjában a sértett 54 éves volt (tehát középkorú), így az életkora semmiképpen nem értékelhető a vádlott terhére.

Az élet vagy testi épség elleni bűncselekményeknél az elkövetéshez használt eszköz különös veszélyességének lehet a büntetést súlyosító hatása (56. számú Büntető Kollégiumi vélemény III/2. pont), a sörösüveg esetében ennek megállapítására nincs lehetőség. Egyébként a sértett nem a használt eszköz, hanem az ittassága, illetve feltehetően az ütés váratlansága miatt nem tudott megfelelően védekezni.

Az ítélőtábla nem értékelhette ugyanakkor a vádlott javára az eredmény tekintetében megállapított eshetőleges szándékot. A korábban kifejtettek szerint ugyanis e tudatállapot miatt, erre is figyelemmel minősülhetett a cselekmény (életveszélyt okozó) testi sértés büntette kísérletének, melynek befejezett alakzata egyébként - gondatlan elkövetés esetén - vétséget megvalósító cselekmény is lehet.

A kiszabott szabadságvesztés tartama igazodik az enyhítő és súlyosító körülményekhez, a vádlott társadalomra veszélyességéhez, a bűncselekmény tárgyi súlyához, így annak enyhítésére az ítélőtábla nem látott okot (erre egyébként indítvány sem volt). A büntetési tétel miatt 2 évnél rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabására csak enyhítő szakasszal [Btk. 82. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont] kerülhetett volna sor, azonban annak alkalmazása nem volt indokolt.

Az elsőfokú bíróság maradéktalanul figyelembe vette a vádlott kedvező személyi körülményeit, rendezett életvitelét, amikor a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztéséről döntött, a próbaidő tartamának mérséklésére sem volt ok. E körben az ítélőtábla felhívja a Btk. 85. § (2) bekezdését is, amely rendelkezik a felfüggesztés próbaidejének törvény szerinti alsó és felső határáról.

Az elsőfokú bíróság törvényesen határozta meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát és a végrehajtás elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, utóbbi kapcsán az ítéleti rendelkezés a büntetés tartama miatt szorult pontosításra. Két év tartamú szabadságvesztésnél értelmezhetetlen annak feltüntetése, hogy a vádlott legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, ugyanis e kedvezmény alkalmazására legalább tizenhat hónap kitöltése után kerülne sor.

A bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések is törvényesek.

A Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja szerint az ügydöntő határozat rendelkező része tartalmazza a vádlott nevét és a Be. 184. (2) bekezdés a)-f) pontjai, szükség esetén a g) pontja szerinti személyes adatait. Jelen ügyben a vádlott a lakcímnnyilvántartásban szereplő lakcímén tartózkodik, ott a részére érkező bírósági küldeményeket átveszi, ezért szükségtelen a lakcímét értesítési címként, kézbesítési címként és tényleges tartózkodási helyként is megjelölni, illetőleg a telefonszámát és e-mail címét a rendelkező részben a személyi adatok között feltüntetni.

Mindezekre tekintettel az ítélőtábla - a Be. 598. § (2) bekezdése szerint tanácsulésen - a fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján a fentiekben hivatkozott pontosításokkal helybenhagyta.

Az ítélőtábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki.

, 2019. április 9.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

Dr. Lőrinczy Attila István s.k.
előadó bíró

Dr. Halász Etelka s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2019. január 10. napján kihirdetett 28.B.590/2018/8. számú ítélete - a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.41/2019/5. számú határozata folytán - 2019. április 9. napján jogerős.

Budapest, 2019. április 9.

. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke